

sled prišli novemu sovražniku vinogradov in koder vse je danes razširjen. Med ostalim ga na Štajerskem imamo pri Brežicah, kjer so v raznih občinah našli do 390 ušvih vinogradov, ki merijo skupaj blizo 200 oralov. Čuli smo dalje, kakšna je trtna uš in kako živi; kako spoznamo, da so vinograd napadle trtne uši in kje jih najdemo; kaj nam je storiti, ko smo v goricah zasledili trtno uš; potem še je govornik omenjal nekoliko načinov, po kojih je mogoče trtje braniti zoper grdobne uši. Med razlaganjem so nam škodljivi mrčes predočevale podobice v knjižici, ki jo je o trtni uši napisal bivši ravnatelj vinorejske šole blizo Maribora.

Iz Ptujске gore. (Umrl) je 6. dec. t. l. g. Jakob Kocmut, organist na Ptujski gori in bivši učitelj. Pokojni je zmiraj trdno stal na narodni in konservativni strani, zato je bil tudi preganjan od nekaterih liberalcev. Čast Ptujsko-gorski fari, ki se je njegovega pogreba v tako obilnem številu vdeležila, posebno čast in hvala naj odličnejšim možem fare, ki so rajnega sami k poslednjemu počitku nesli in sprevedili.

Iz Ruš. (Na Ptujsko pošto) je bilo pred kratkim oddano pismo z adreso: „Ruše“. In kdo bi verjel, da na Ptujem tega daleč okrog znanega imena ne poznajo? Zapisala je namreč pošta pod „Ruše“ besedo „unbekannt“ (neznano). Bi ne bilo dobro, da bi imeli na poštah nemški in slovenski imenik, naj bi pogledali, ako slovenske besede ne razumejo, kako se nemški glasi? — In čuj! pismo je šlo nad Maribor, in akoravno so jim Ruše pred nosom, jih vendar nihče ni poznal in tako je romalo naprej v Celje in še le čez dolgo časa je najšlo svojo zaželeno mesto. Je li za čuditi, da Slovenec nevoljen postane, ako vidi, kako se na slovenski zemlji godi? Na krajih, kjer je najbolj treba slovenskega jezika, pa trd Nemec čepi in se od slovenskih žulov živi. Na Francoskem pišejo francoski- na Nemškem nemški- na Laškem laški: le na Slovenskem se ne razume slovenski. Kje je pravica, kje enakopravnost?

Iz Celja. (Sorschagg obsojen.) Včeraj popoldne je glasoviti nemškutar Franc Soršak alias Sorschagg končal svojo kariero. Od porotne sodnije krivega spoznan hudodelstva razžaljenja Nj. Veličanstva cesarja, hudodelstva razžaljenja cesarske rodbe in hudodelstva goljufije, slednje s tem, da je Frana Štefana pregovoril, da je zanj za krivične priče skrbel; bil je Soršagg od okrožne sodnije obsojen na 18 mesecev težke ječe, poostrene vsakih 14 dni s postom. — Njegovi bivši pomagači proti narodnjaku in poštenjaku Ludviku Kresniku, kakor Anton Zorko, Ignac Alt, Franc Štefan in Jurij Zorko, so isto tako od porotne sodnije krivi spoznani, in sicer Anton

Zorko hudodelstva obrekovanja zoper Ludvika Kresnika, Ignac Alt hudodelstva goljufije, storjene s krivim pričevanjem pred sodnijo, Franc Štefan hudodelstva, goljufije, storjene s krivim pričevanjem pred sodnijo in isto tako Jurij Zorko, ter obsojeni: Anton Zorko na 15 mesecev težke ječe, poostrene vsakih 14 dni s postom, Franc Štefan na 1 leto težke ječe, poostrene vsakih 14 dni s postom, Ignac Alt na 4 mesece ječe in Jurij Zorko na 5 mesecev ječe. Zraven pa mora vseh 5 obsojenih povrniti stroške obravnave in kaznovanja ter Ludviku Kresniku solidarno poplačati odškodovanje za 138 dni, kateri čas je po nedolžnem moral zaprt biti, vsak dan 3 gld., tedaj 414 gld. za zamujen zaslužek, in 500 gld. za sramoto in razen tega vse stroške zagovorništva v sedanji pravdi, v prvi pravdi zoper Ludvika Kresnika in v ponovljeni pravdi zoper Ludvika Kresnika, v kateri je bil nedolžnega spoznan. Prihodnjic več! „Sl. Nar.“

Iz Zdol. (Posvečuj praznik.) Stara pravica govori, in bližnji sosedje pripovedujejo, da se je pred 100 leti tole dogodilo: Bila je nedelja, lep in jasen dan, ko gresta sin in hčer nekega posestnika z voli in brano na njivo vlačiti, čeravno so drugi svarili, da bodo to lahko v pondeljek tudi opravili. Pa kaj se zgodi? Ni bilo na pol delo opravljeno, vdrlo se je globoko v strašni prepad. To se je godilo 3. četrt ure od Zdol na severni strani vasi Ravne, kder še dandanašnji kažejo ovo brezno na hribu posestnika Kuneja; kakih 10 minut od ondod se vidi izvir na zemljišču posestnika J. Bogoviča v grabnu in pravijo da so tam najli teležnike (kline) odi teleg (jarma), katere so tačas voli imeli. Te je voda vun dala; vsega druga ni bilo nič sledu. „Sedmi dan ne delaj ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči ne tvoj hlapec, ne tvoja živina.“ Strašno bi bilo; ko bi današnje dni Bog vse teiste kaznoval, kateri se ob nedeljah s hlapčevskim delom pregrešijo, pa Bog je zmirom tisti, in bo na vekomaj.

N. P.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Zazvedelo se je, da sta pred 2 letoma Bismark in Andrassy sklenola zvezo med Avstrijo in Nemčijo tako, da se ohrani mir pa tudi, da se Nemci ne vtikajo v naše mi pa v njihove zadeve ne. Zato je uže slednji čas, da naši prusaki prenehajo škiliti v Bismarkovino. — V državnem zboru zahteval je brambovski minister, da se l. 1883 odbere 55952 novincev za redno vojsko in 5592 rezervistov. Obrtniško postavo nameravajo poslanci še letos sklenoti, a potem dobijo odpust do 20. januarja prihodnjega leta. Davke pobirati se je ministru finančnemu dovolilo do konca mar-

cija 1883. Čehi zahtevajo še medicinski oddelek za česko vsenčilišče v Pragi. Mesto Trebežice so Čeho pridobili premagavši nemčurje v 3. in 2. volilnem razredu; Slovenci v Ptuiju še niso tako srečni, ker so 11. dec. za svoje kandidate dobili premalo glasov, pa ni dvomiti, da sčasoma proderejo; mesta na Slovenskem postanejo slovenska prej ali selej; saj itak pravih Nemcev ni veliko, večina so le slovenski odpadniki, renegati, Judeži. V Ljubljani pa v slovenskem zastopu mestnem neradi pogrešamo zastopnost, složnost, potrpljivost, ljubezen: slovenski zastopnik g. Potočnik je odstopil. Takšne novice nas štajerske Slovence močno bolijo. — Na Dunaji so hiše, kamor po zimi iz ulic pobirajo ljudi brez strehe in večerje. Oboje se jim da. Toda še to potepuhom ni prav. V nedeljo so se izmed 250 vsprejetih siromakov vzdignili najhujši zoper policaje in 3 hudo ranili. Z veliko težavo in silo so nemirneže vtišili. — Ogerski poslanec Rahoczy je ovadil, da so uradniki minister Tiszajevi od denarjev, ki so bili za jezove ob reki Tisi namenjeni, ukradli več kakor polovico pa s slabimi računi tatvino prekrili. Minister in njegov tajnik Hieronimi tajita. Vsled tega imenuje Rahoczy uradnike s tajnikom vred: lopovsko druhal. Tajnik odvrne, da Rahoczy postopa lopovski. Strašanski hrup nastane v zbornici. Potem pa pride do dvoboja, poslanec in tajnik streljata iz pištol na 15 korakov drug v drugega, nobeden ni zadet. — Donava, Drava in Sava so izstopile na Ogerskem in je posebno Pančeva zavoljo povodnji v velikej nevarnosti.

Vnanje države. Bismark se močno veseli, da sta si Francoska in Angleška zavoljo Egipta vskriž. Njegovi listi pravijo, da je se bilo bati angleško-francosko-ruske zveze, ki bi huda nevarnost bila za Evropo, t. j. Bismark se je bal vojske. No, sedaj mu daje angleška pohlepnost malega odduška. Število socialistov množi se ukljub najostrejšim postavam; katoličani pa trpijo preganjanje kakor poprej. akoravno nemško-pruski ministri pravijo, da se s papežem pogajajo in da zavlada kmalu cerkveni mir. — Franc. republ. Gambetta je neko žensko razžalil in ta mu je levico prestrelila z revolverjem. Republikanci pa sploh preveč davkov nalagajo in slabo gospodarijo; kupčija francozka močno propada. Žato si skušaja v zunanjih krajih odpreti novih tržišč; hočejo toraj zasesti otok Madagaskar in osrednjo Afriko ob reki Niger. — Italijanska vlada neče tistih lopovov izročiti našej, ki so iz Benetek pošiljali bombe v mesto Trst; tudi neče priznati veljavnost papeževe sodnije v Vatikanskej palači. Zoper to so protestirale Avstrija in Portugalska. — Rumunski kralj se poda na pot v Rim k italijanskemu kralju. To ne pomeni nič dobrega. — Ruski car in cesarica podala sta se iz Petro-

grada nazaj v Gačino; vojni minister Vanovski bržčas odloži službo. — Srbska skupština sklicana je v Belgrad. Profesor Knićanin se je ustrelil. — Grška vlada dela priprave za veliko železnico od Aten skoz Tesalijo v Solun. — Turškemu sultanu se je posrečilo nemirnega Abadeillah-pašo ugrabiti in v Mesopotamijo odgnati. — Agiptovski Arabi-paša in obsojeni pa pomiloščeni tovarši se odpeljujejo na angleško-indijski otok Ceylon, kder bodo prebivali živoč od penzije, katero je vsakemu dovolil egiptovski vice-kralj na pritiskanje Angležev.

Za poduk in kratek čas.

Zadar.

V Spljetu, v tem najinteresantnejšem gradu vseh Dalmatinskih mest, sem vtegnil se muditi le prav kratek čas. Črez tri pičle ure sladkega počitka so mornarji zopet vzdignili iz morske globine mogočna sidra in Maltino ogromno kolo je začelo pretepati nemirne valove, da se je dolga penasta riža vlekla za nami — in krasni Spljet in jegova prekrasna okolica in mična jegova luka nam je zginjala polagoma izpred radostno-omamljenih oči.

Mimo skalovitega, le semtertje z oljkami in košatimi pinijami obraščenega ostrova Bue, med veliko (Zirona grande) in malo Žirono (Zirona piccola) ter mimo kacic 5 do 7 manjših, prezanimivih otočičev, za katerih hrptom se razprostira lepi zaliv Trogirski (canele di Trau), smo prijadrali znova na odprto, proti zapadu brezmejno morje. Lep je bil dan in topel in jasen kakor v prvi spomladi. Prijeten veter je hliedel od kopnega, da je zamogel parnik svoje peruti razviti, zazpeti svoja ponosna jadra, ki so mu podvojila prešnjo hitrino.

Vsled tako ugodnega vremena je nastalo vsepovsodi na morji sila živahno gibanje. Iz vsakega zaliva in od vsakega kota je priveslala kaka večja ali manjša jedralka, ki je dirjala proti jugu, obložena z vsakovrstno robo kakor z oljem, vinom ribami, žitom in lesom. Veselo petje in glasno ukanje nam je donelo na ušesa iz sto in sto urnih bark in barkic. Tudi na Malti je sijalo marsikoma na obrazi veselje, kakor na gori solnce.

Mene je kratkočasil s podučljivim pripovedanjem uljuden, mnogo skušen frančiškan, ki je spremljal 15letnega dečka Stipana Merdujaša iz Spljeta na otok Cherso, da se tamo posveti redu sv. očeta Frančiška.

Mirno in tiho je sedel ubogi deček in se žalostno nazaj oziral po lepem Spljetu. In ko je ljubljeno mesto zginilo v daljavi, premagalo je bridko ločenje mladenca, da se je milo razjokal. Kdo bi se tudi ubranil žalosti po zgubi milene domačije! Ko smo se popoldne vozili